

Sy-li spěval,
Pilne dželač,
Strowja će
Swójny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spręcny
Napoj mōčny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mērny
Cerstwoč da.

Njeh ty spěvá
Swěrnje dželač
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana
Njeh ōi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiz Bóh poda,
Wokrew će.

Sserbske njedželske lopjeno. ♫

Budyschin

30. augusta 1925

Banken

Číšcze a naklad Ssmolerjez knihiczhchčernje a knihańje sap. družst. s wobm. ruk. w Budyschinje.
Wuhadža lóždu žobtu a płażež na měszaz 15 slotych pjenježlow.

12. njedžela po ſvjatej Trojizy.

Sez. žw. Marka, 7, 31—37.

Drje nichtó mjes thnii, kotsiž tele rjadki čítaja, njewě, schto to je: hluchoněmý býč. Jako studovach, da žo nam we Žipsku ras skladnoſež, wustaw ſa hluchoněmých wophtacž a wo- ſebje pohladač do hubjenſtwa tuthy wbohich ludži, ale tež ſpósnacž, kaſku prózu a luboſež tam wuczerjo nałožuju, jo býču hluchoněme džecži rěczech naſuczili, niz potajkim, kaž žo to hewal ſtawa, jo býču žebi ſe ſnamjenjem roſumili. Ssmě- džachmy tehdyn ſamo žlyſhcež, kaſk rjenje tele džecži ſpěvachu, ſamo wjazphlóžnje. Vſchi thym wſhem pał žu a wofstanu tajzy hluchoněmi jara wobzaronni ludžo, wusamitnjeni ſ tak mnoheho, schtož zyle ſtrowi maja a žebi husto mało waža a hiſhče mjenje i džaknej wutrobu ſakhowaja. Schtož móže macžerny ext džecžo wucžicž, hluchoněme nima nicžo ſ teho, zyl ſjany raj hudžby je jemu doſpolnje ſamknjeny. A ſchtož tajki čłowjek ſam ſacjuwa a myſli, to njemóže nikomu prajiež. Dželo tajkeho wu- ſtawa ſa hluchoněmých je wopravdžity ſkutk luboſeže. Dyrbjalo pał dženžniſche ſczenje jenož tajkim braſchnym ludžom placziež a tuž niz nam, kiž mamy doſpolnje ſtrowe ſtawy? Njeje to pał ras ſeſužowých džitow, ſo ſe ſnamjenjem ſ nam rěča? Wone nochzedža jenož mož druhého, wyschſcheho ſweta nam ſewicž, ale chzedža naſ wabicz, duchownje je ſapſchijecž. Tak chze žo tónle ſeſužowý džiw w naſchim ſnutſknym duchownym žiwojenju wospjetowacž. ſeſuž chze ſtajne ſnowa ſwoje ſephatha, wotewé žo, nam wſchitkim pschivołacž. Tuž: ſephatha, wotewé žo! Schto wſchitko možlo a dyrbjalo žo wotewricž tež ſela naſ! Najprjedy r u z y. Pschitwiedžechu ſ njemu hlucheho,

kiž běſche němý, a proſchachu jeho, ſo by ruku na njeho położil. To běchu dobri, ſmilni ludžo. Njegbože bližſcheho ležesche jím ſkobu na wutrobie, woni čujachu, ſchto wſcho wbohi čłowjek parowasche. Wot čłowiskeho lekarja jemu pomoz njepſchindze, to woni wjedžachu, a wo thym, kiž móžesche pomhacž ſamlutki, wbohi ničo njewjedžesche abo tola mało doſež. Teſho poſylnjazu, wobſbožowazu rěč njebe wón ſjenje žlyſhce, a hdvž tež bě ſznamo wiđač, kaſk žo ſyły luda ſ njemu tloczachu, ſchto to jemu pom- hasche? A jemu wo nim powědacž, bě tež zyle podarmo. Tu bě jenož jene móžno: Wboheho ſ ſeſužej dowjescž a jeho pro- býč, jo by jemu pomhač. Czile lubi ludžo žebi to najſkerje jara lohke myſlachu. Měnjachu, ſo trjeba ſeſuž jenož na njeho pohladač abo ſo jeho dótřnycž, a hnydomi by ſtrowy był. Woſewrjenej, ſ pomhanju hotowej ruzh, hacž ſo dženžniſchi džen njetrjebaja? Nimanym doſež tajkich rukow, kiž wobaraja, ſo by ſchtož ſ ſeſužej pschischoł? A to niz jenož džecžom, ale tež tajkim, kotsiž žu ſznamo dawno ſ džecžazch lět won? Njetrje- bamy nanow, macžerje, wuczerjow, kotrymž je to ſvjath na- dawt: Je wodzecze ſ ſeſužej? Njetrjebam y čłowjekow, kotsiž ſa kóždym ſhodža, kiž je na ſchivých puczach, ſa kóždym ſhorym, ſo býču jemu prajili: Tam je ſenje, twój lekar? Kelsko je hluchich ſa Bože ſłowo? Hdvž jako pscheczel abo ſuſhod abo towarſch ſ njemu pschitupinſchi jemu prajisch: Bratſje, póž ſobu, to husto wjazhy pomha, hacž hdvž to duchowny jemu praji. — Potom: ſephatha, w u t r o b y, wotewrcež ſo! ſeſuž chze a móžesche jenož tých wuſtrowicž, kotsiž ſ wutrobu do njeho wěrjachu. To jemu njedžahasche, ſo by jim čelniſe pomhač. Tak wón tam najprjedy hluchoněmeho wot luda wohrebje wſa, niz ſo by jeho wuſhi a jaſyk pschepytal, ale jemu to ſrožumliwe

sziniš: Složuj wšchitke swoje myſle na mnie. Potom tkny tamnym hluchoněmym došonja, tež na naš ſtaſ, a dobrý wukónz zvleho naſcheho živjenja je tón: Kenjes je wšchitko derje cžiniš.

M. v B.
Hamjeń.

ſezinil: Složuj wšchitke swoje myſle na mnie. Potom tkny jemu poſthy do jeho wuſchow, dótkny ſo jeho jaſyla a womacža jón ſe ſwojimi ſlinami, ſo by jemu woſnamjeniſ: Snaju twoje brachi, lotrež chzu a móžu tebi ſahnacž. Ale doveru na moju móz a luboſez dyrbischo měcz. Kenjes tež dženža hiſcheze druhdy ſwoju ruku na boſtñy blaſk kladže, ſo by nam praſit: Maſi bycž kónz wiſcheje muſy, dyrbí wjasane živjenje ſi Boha roſwjasane bycž. Tohodla tam tež Jeſuſ ſi njebeſam horje poſladny, jaſo by jomu chzyt praſicž: Hlej, tam je twoja pomoz! Wbohi hluchoněmym njeje jeniečki, kotremuž chze Jeſuſ wutrobu wotewrict, ſa ſwój ſbóžny a člowjekam husto doſč ſamknjeny raj. Schtó je jón nam ſamknyl, ſa thym njecha ſo halle prashecž, hacž druſy, hacž my ſami, hacž cžemne, czežke naſhonjenja živjeniſke. Jeſuſ chze jenož hojicž. Hdýž naš wot luda woſebje bjerje, njecham ſo džiwacž, ale ſwolni ſa nim hicž. Tam ſnaje člowjek dželo a jenož dželo. Nadobo leži khory, Jeſuſ jemu rjeknje laž tehdý: Džimy do puſčiny a wotpocžiny khwilku! Tam je wulki ſtrach, ſo ſo člowjek zyle do ſweta a jeho hofka a tolka ponórja. Kenjes wě ſebi radu: Woſmje tu- teho člowjeka wot luda woſebje. A kelfo druhich ſaſkuwów maja ludžo pſched wutrobinym durjemi ležo: Hordofež, žadofež, ſiw- koſež, staroſež! A kaf doſho dyrbí druhdy ſbožnik čzakacž, hacž njebychu jemu wotewrili! Kaf doſho hicž pola tebje a mje? — Hepathha, w u ſch i. wotewrtej ſo! Saſo je duchownje měnjene. Wjele ludži je němych ſa Bože ſłowo! Tale khoroſež je dženža wěſče bóle ſo roſſchérjala hacž cželna hluchoscež. Husto budže tak: Čim wjazy wotewrjeneju wuſchow ſa ſwet a jeho ſabawu wſchelaku, bludnu, čim mjenje ſa Boha Kenjeſa. A jeho pſchilaſnja tola je, ſo bychmy na jeho ſłowo poſluchali a jeho wolu: Schtóž je wot Boha, tón poſlucha na moje ſłowo. A naſche ſvoje tola tež je, pſchetož: Twoje ſłowo je mojimaj nohymaj ſwěza. Bjes džima, ſo ſo ſabudži, schtóž ſłowo Bože ſazpi, haj ſo do ſkaženja ſapadny. Kaf husto dyrbimy cžitacž, ſo ſo hluchi člowjek na dróſy potorhny. W duchownym njeje hinal. Schtóž njecha poſluchacž, dyrbí cžuež. Kaf džakowni dyrbjeli bycž, ſo manu Bože ſłowo, manu Mojsaſa a profetow, manu woſebje teho, kif je ſiwe Bože ſłowo! Schto paſ ſam pomha, hdýž ſebi wuſchi ſathykam? Hdýž ſu njeđelu Bože domy pröſdne, hdýž naſch lud ſi wulkeho džela nima žaneje njeđele wjazy, hdýž nima bibliju a ſpěvarſle a modleſle wjazy ſanicž? A ſchtóž ſebi to wſchitko wotwucži, ſchtóž ſwoje ſiwe dny Bože ſłowo ſazpiwaſche, njebudže jónu ſznamo ſlyſhescž móz, runjež by chzyt — Hepathha, hubje, wotewrtej ſo! W cželnym ſam tale pſchilaſnja njeplacži. Chzemym džakowni bycž, ſo móžemy rěčecž a ſe ſłowom praſicž, ſchtó myſklím a ſacžuvanym. We ſwětnych wězach ſmy tež ſwjeticha jara ſrěžniwi; wo wſchém móžnym a njemóžnym ludžo wjele rěča. Haj ſtawa ſo husto, ſo člowjek čim wjazy rěči, čim mjenje wo wězy roſumi. Wo thym paſ, ſchtóž dyrbjalo duschi najwažniſche a najlubſche bycž, husto doſč mjeſczimy, woſebje, hdýž by trjeba bylo, njeprſhczelam a hanjerjam wěry ſručje napſhczecž ſtupacž. Žato bě Jeſuſ hluchoněmeho wuſtrowiſ, rěčesche tón prawje. Wo to ſo tež ſa naš jedna. Prawje paſ njerěči jenož tón, kif rěči, ſchtóž je pſched Bohom prawe a člowjekam wužitne. Hdýž wonkach kóždy ſchtom a kerl a kóžde ſtuvelzo Božu khvalbu ſpěva, kaf mohl člowjek mjeſczecž? Nam je Boh Kenjes tola wjele wjazy cžiniſ. A ſchtóž ſo wſchitko rěči, ſi cžehož maja člowjekojo jenož ſchłodowanja: Š rěčenii ſo hněwaja, hanja, ſaſliwaſa, ſajedoježuju! ſapochtol praſi: Jaſyk je maſh ſtaw a wſchal ſo wulkich wězow khvali, jaſyk je woheň a ſwet poſny njeprawdoſče! Štajejmym tomu wſchizy to napſhczecž: Wón rěčesche prawje! — Potom je ſo wulki džiw, ſchtóž Jeſuſ na

Kaf džiwne Boh tón Kenjes pomha!

(Poſtracžovanie.)

Morjo bě tak njemérne, ſo njemóžachu ſkoro niežo ſ lódze wuſhovacž. Ženož něſchtu ruma abo ſchęzipaka a na thdzen ſ lódzneho khleba a to horje a deſe wſchó! Tak tam to nětlo běchu na tutej njehopodliwej ſupje naſtróženi, mokri a bjes wiſcheho nimale, ſchtož trjebasch, ſo by ſo ſežiwiſ. A nihdze žana khwanika abo někajka hospoda! A wſchidžom lódzmyň wětr, kaf ſi pſches ſyli ſupu hotwrijesche!

Sbožo bě pſchi wſchém njebožu, ſo mějeſche jedyn ſ nich týſku ſapalkow. Š tuthym ſčinichu ſebi woheň; drjewo ſi tomu bě jim morjo wučižnylo; bě to jedyn ſ roſbitých čoſmow. To móžachu ſo ſ najmjeñſha ſuſ ſworjewacž.

Tola njepoložichu ruzh do klinu, ſadwělujo. Ně, ſpýtachu w čoſmach ſ morja telko roſpadankow lódze naſoſicž, kelfož jenožno. Ř kódzi ſamej njemóžachu, dokelž bě morjo pſchego hiſcheze tak jara njemérne. Poradzi ſo jim tež, tóſchtu wuſoſicž, tak ſo mějachu ſ najmjeñſha něſchtu drjewa. ſo jědž a druhe wězy chzyc̄hu, tak bórsh hacž to móžno ſ lódzi dojěcž. Tola naſajtra běchu čoſmny pſjecž. Namorjalaj, ſotrajz běſchtaj nózmu ſtražu pſchi čoſmach měloj, běſchtaj ſebi wot ſchęzipaka wſaloj a ſo wopiloj; wětr a žolny běchu čoſmny tak doſho torhale, do niž je njebechu wotorhnylo. Tak bě ſrjesboženym pucž ſ lódzi, ſi kotrejež bychu ſebi to a tamne muſne wuſhovacž móhli, wotrěſnjeny. A niž jeno to! Tež pucž ſ ſuſodnym wjetſchim ſuſam bě jim tak ſnicženj; bychu ſnadž tam ſépschego pſcheytka — hdýž niž wjazy — namakali hacž na tutej najmjeñſhej ſi tuthym ſupow, ſotraž bě jim nětlo krute, ſrudne jaſtwo!

Naſajtra bu ſi tomu tež hiſcheze ſ wjedrom ſaſo hórje; wichor ſakhadzeſche a morjo walesche ſwoje žolny na ſkalifka. A džen posdžiſho njewoſladachu tež niežo wjazy wot lódze. Morjo bě ju pózrelo. A morjo njewuſda jim niežo ſe ſwojeho rubjeniſta, khiba jedyn drjewjaný kaſchecž, ſotryž jenomu pucžowarjej ſkuſhesche. W nim namakachu někotre woſmijane wodzecža, něſchtu blachowých týſow ſ ſladzenym a ſawarjenym a — někotre pſchi- ſkónečníki (Sonnenschirme).

Na thym jenym mějachu džaknu radoſcž, to bě, ſchtož trje- bacžu; ſi thym druhim — ſi pſcheklónečníkami — njevježachu, ſchto ſapocžecž. Pſcheklónečník! Bě jim, jaſo by jich něchtón w jich njebožu wuhanicž chzyt! Pſcheklónečník w tuthym ſym- mych, njehopodliwych kónečinach ſemje, hdýž ſkoro ſenje ſkónečlo- njewuſladaſh. Tute běchu jim wuſhotvane, a jim pobrachow- ſche tola telko, telko, ſchtož by tak jara wulzy muſne bylo! — A tola, posdžiſho ſpoſnachu, ſo bu jim tež ſi tuthym pſcheklóneční- fami wulka pomoz data! —

Tak běchu tam nětlo na tutu maſu ſkalnu ſupu ſamu po- ſasani! To přenje, ſchtož cžinjachu, bě to, ſo ſ nožemi ſruči dor- na, lotrež ſnadmuſhki tu a tam ſkaſh wodzeweſche, wukaſachu, ſi nimi murje maleje hěth natwarichu, ſotryž ſi pſchikrywom je- neho čoſma pſchikrychu, ſo bychu tak jenicžej wuſhotvanej žón- ſkej wuſhov a pſcheytka pſchihotowali. Pſchecžiwo tutej ſu dozyla mužojo pſches ſyli cžaſ ſolheje ſrudneje jatby pěknje ſa- džerželi a ſo ſtajnje staroſežniwi wopolasali. Posdžiſho hiſcheze wjazy tajſich hětow ſ dorna natwarichu, tola, ſo bychu tež tute pſchikryli, ſo to niežo wjazy njemějachu.

Pření thdzen ſitvachu ſo jenož ſ lódznyム khlebom, ſchtóž staroſežniwie lutowachu a dželachu. Ř tomu dosta kóždy něſchtu

schezipaka, kotrež bu kózdemu do ruky linjeny, dokelž žudobja nije-
mějachu. Tačo pak bě tydžení nimo, woteběrachu pschi wschem
lutowanju hladajz̄h pozlednje ſbytki kódzneho khleba; jenož ſa tu
žónſku ſhowachu něchtu kufrow, — czi druhý widžachu ſahlod-
njenje psched žobu.

Dvaj dnjej njebechu hžo niežo jědli, khiba něchtu na ſíjal
žlodžazých ſelinow, kotrež tu a tam roſczechu. Čzakachu na
kjmerež, kotrejež bliženje hžo ſacžuvačhu. Tu pózla Bóh tuthym
hžo ſawutlažym manna a pozpule, kaž to předn hžo naſpom-
ničimy. Njelicžomne ptaki pschilečachu; ihaz̄h tohajkow ſa-
žydlchu ſo na tamnej ſtronje małeje kupy, ſo býchu tam lanyle.
Wschitz̄h khwatačhu na tamnu ſtronu kupy, ſo býchu wohladali
tutón džin Boži. Móžesč ſebi th domumyžlicz, ſi kajkej nutnej
radoſežu a ſi tak džakownej wutrobu czi 52 tute ptaki witachu a
ſo Bohu tomu ſtrijesej džakowachu?!

Něhdze 4 nježele lahnýchu tam tohajki. Pschi tym běchu
prěni čaž zyle njebojaſni a ſkludne, njebechu pschi tuthym jím
tač naležnym džele ſenje wot člowjekow molene byle. Tuž mó-
žachu ſnjeboženi jeja ſberacž a mlode ſi hnědow bracž. A jejow
a mlodých bě tam telko, ſo móžachu ſo czi na tutej kupje jecži
člowjekojo džen wote dnja do ſyteje wole najeſč! — Keč bě jím
to derje, hdyž běchu dýrbjeli pschi wotdželenych kufach ſi vi býež
a po tym ſo poſežiež! — Ale niz jeno to! Móžachu tež wulke
kopiz̄h jejow ſa dalschi čaž naſbéracž. A ſo to čzinjachu a ſo
běchu tač wobhlađniwi, to bě jím ſi ſvožu. Pschetož po čažku bu-
chu tohajki bóle a bóle wobojane; naſbérachu drje hiſcheže pschetož
jeja a mlode, ale ſi tym bu džen a mjenje. A pýtanje ſa dalschimi
hnědami mjes ſkalami bu džen a ſtraſčniſche.

Jeja a mlode warjachu ſebi w blachowych žudobjach, kotrež bě-
chu žobu wukhoracž mohli. Tola doňho tute nježeržachu. Tuž
bjerjechu ſamjenje, do kotrejž bě morjo a deſchčz džerj a doležki
ſwuwoploſale; tajkich tam wjazh namakachu.

(Potražovanie.)

Zyrkej a ſtat.

Stockholm! Ře hlavnemu městu Schwedſkeje, kraja Gustav
Adolfoweho, ſhlaďuja nětko wocži zyleho života. To njeje pýche-
wjele prajene. Wsché nowiny, kotrež chzedža to býč, ſchtož tuto
mjenia praji a na ſebi ma, psichu w tu ſhwili hóle abo mjenje
nadrobniye wo „Sswětowej konferenzy křeſćijanskich zyrkwiow“,
kotrež je nětkole ſhromadžena ſi wažnemu dželu w Stockholmje.
Schwedſki král je ju ſam witał a poſtrowił a ſe wſchěch móž-
nych krajow ſu wjednizh ludow a druhý tutu woſebitu a wo-
ſebnu ſhromadžiſmu ſtrowili, tač presidentaj Ameriki a Něm-
ſkeje. Hindenburg praji mjes druhim: „Stronju ſi wutrobněj
radoſću tuto ſenidženje, kotrež je woſebitý ſtan mjes tymi, ſo-
tſiž ſo wſchudžom prózuja wo tón wěrný mér ſa člowjekow...
Njech ſo waſche wurađowanja ſtawaja w duchu luboſcze a we
duchu teho ſrosumjenja, w kotrejž chze jedyn druheho ſrosumicž,
a njech ſi nich wukhadža móz, ſi kotrejž člowjekojo pýchidu
ſi ſnutſkornemu wuſtrowjenju.“ To wſcho nam poſlaže, tač
wažny tutón ſjěd, kotrež jednocoža na 600 ſastupjerjow wſchěch
křeſćijanskich zyrkwiow zyleho života — jenož niz romſko-
katolskeje. A tutu njeſzu te tam w Stockholmje ſo ſchadžowaze
zyrkwiye wuſamkny, romſka zyrkej je ſo ſama wuſamkny. We
ſče 1920 čzinjachu ſo w Genfu pschihoth ſa tutu konferenzy a
potom jažo w Helsingboru. Tu kaž tam je ſo ſe wſchitkimi
hložami wobſamklo, wotměč ſenu wſchěch jednocožazu konferenzy

Khryſtuſkoweje zyrkwiye. Wſché ſrijadowane ſjednočenſtwa a
wotdžele poſchitkowneje křeſćijanskéje zyrkwiye dýrbjachu ſo

pschedprokycz a, hdyž ſjewichu, ſo chzedža na tuthym wulkim a wob-
ſchernym džele ſobudželacž, ſo witacž jako ſobudželacžerjo ſe
runymi prawami na tutu křeſćijanskou konferenzy. Jedyn ſe
pschihotowarjow tuteje konferenzy je bamž ſam pschedprokchenje
pýchinjeſč, tola bamž njeje do toho ſwoliš, ſo by ſo romſko-
katolska zyrkej na tuthym ſjědze wobdželila. Hdyž chzesč ſho-
nicž, czechodla, dýrbisč do katolskich nowin pohladacž. „Augs-
burger Postzeitung“ piſche: „Hlowny ſmyk, ſi kotrehož tuto
derjeměnje pschedprokchenje wukhadža, je tón, ſo maja woni
romſko-katolsku zyrkej ſa tajku, kotrež je jeneho runjecza ſi tymi
ſjednoczenſtwami, kotrež ſo tež zyrkwiye mjenuju. Ta pýches-
jednoſč, kotrež pytaja, njemóže ſo hinal wutworicž, khiba ſo ſo
či, kž ſu ſo tej jenej zyrkwi, kotrež je Khryſtuſkowe wuſtajenje,
wotrjekli, ſažo do romſko-katolskeje zyrkwiye wróčza.“ Tu masč,
a nětko wěſch, ſo th po prawom žadyn křeſćijan njeſyu a ſo
twoja evangelsko-lutherſka zyrkej žana křeſćijanská zyrkej njeje,
runjež kaž tež grichisko-katolska zyrkej žana njeje; jenož jena
zyrkej je a to romſko-katolska, — tač měni Rom a praji tym 300
milijonam křeſćijanow, kotsiž ſu w Stockholmje ſastupjeni, ſo
woni wſchitz̄h njeſzu po prawom křeſćijenjo a hiſcheže mjenje
jich zyrkwiye! Druhi roſprawjeř mjenuju w ſamžnej
nowinje tuto ſadžerženje vatikana abo bamža „wobhlađniwe a
pýchewſku měru mudre“, pýchistaji pač, ſo je bamž konferenzy
živoje žohnowanje dač a ſo ſo ſa nju modli. — So pač Rom
njeſyu niežo ſkomžil, bu 11. augusta w Oxfordu w Jendželskej
tón tač mjenovaný 5. internažionalny katolski longres wotew-
rjeny, ke kotremuž je ſo na 250 romſko-katolskich wotpóklanzow
ſi zyleho živeta ſeschlo. Ježo nadawil je, zyle podobne praschenja
wobdželacž, kaž konferenza w Stockholmje. — So hnydom wu-
ſběhniemy: Prawo-wěrni abo grichisko-katolska zyrkej je poſnje
ſastupjenia w Stockholmje; jeje ſastupjerjo ſu tež na pýchihotowa-
zých ſhromadžiſnach, kaž 1922 w Kopenhagenu a druhđe žobu
byli a ſobudželali. ſastupjerjo ſwětoweje konferenzy džela ſo
do 4 wulkich hlownych wotdželow; jedyn ſi nich tworja grichisko-
katolsky; jedyn druhí amerikanske zyrkwiye, jedyn dalschi zyrkwiye
jendželskich krajow a tón ſchitwórtý zyrkwiye Europh ſi wuſiaczom
Jendželskeje. Wſcho dželo, kotrež chze a ma konferenza wu-
ſnjecž, hodži ſo ſhromadniye mjenowacž ſi dwěmaj napížnomaj:
„Pýchizluſhnoſče zyrkwiye w ſozialnych praschenjach“ a „Pých-
izluſhnoſče zyrkwiye w pocžahach a ſitvjenju ludow mjes žobu.“
— Kečkož nam móžno, chzemý wo džele a ſkutkovaniyu tuteje
ſwětoweje konferenzy tež tu roſprawjeř, wuprajamy pač tu to,
ſo je dobrý, ſo kózdy we wſchěch nowinach, w kotrejž to móže,
roſprawý wo tuthym čita, ſo by ſeſnac ſe wſchelakich ſtron waž-
nosč tuteje ſhromadžiſn. Na njej ſu, to njech je hiſcheže do-
date, ſe ſakkaje 8 ſastupjerjow žobu, mjes nimi krajny biskop
Zhmels a prezidenta krajneho konsistorija D. Boehme. Krajny
biskop Zhmels je mjes tymi, kotsiž maja hlowne roſprawý a
pýchednosčki podawacž; ſi dobom je wón žobu hlowny ſastupjer
Lutherſkich na tutej konferenzy.

K. W.

Wſchelke ſi bliſka a ſi daloka.

— Žnjoſe ſhwědženje ſmjecža nětko ſažo wokadž a tež
dženka drje je tač někotra wokada ſhromadžena pýched Bohom,
jemu woprowacž ſnjewe džakne wopory. Domoj dohovane drje
hiſcheže wſchitko njeje, tež w Budyschinskim wokrježu niz, a
hiſcheže mjenje w Lubijskim — tač bóle ſi wjecžoru je, njeje nam
ſnate. Sa domojthowanje bě Bóh tón ſtrijes nam wjele a rja-
neho žita narosč dač; hižo tohodla dlěhe domoj khwatačm,
tohodla tež tač někotry ratař w ſwojich bróžirach doſez rumia
njemějeſč a dýrbjesche „ſajmu“ twariež. Sadžeržalo je domoj-

khewanje dejchowaze wjedro a jslivki, fotrež běchu žita žděla toč swalače a smjetale, so maschinu njemóžachu žvz a so žo to s rukouj hubjenje žyczesche. Tola tohodla njemorkota ratač, kotrež na wožebje sa žebje prajene to žlivo, so masch w pocze žwojeho woblicza žwój khleb jesczé wón džela a spěva. Modlitwa, wěrjaža modlitwa, shromadna nutna modlitwa je móz, tež wjedro pschežadzicž, niz jeno murje. Wono žo jenož prascha, hacž my tutu móz wutryebachny a hacž my ť tomu swolniwi a khmani běchmy a žmij. Cžim bôle to žmij, cžim rjeňšchi tež našch žnjových džafných žwiedzení, cžim wjekelschi tež my, woprowacž žnjových džafných wopor. A hjes tajkeho nočze tola žadyn pobožny ratač: Bože králestwo — Boži dom — Wožada, sa něchto chze woprowacž a tak žo Bohu džakovacž je štukom; niz jeno je žlowami, — a žo tež tak džakuje. A tón wobšboži žebje žameho a žwój džafny žwiedzení najbóle a nanajrjeňšcho, kž wjekoly a radošitivý takle Bohu wopruje džafny wopor. So běchu tola wjekitzu našchi wožadni žwjeczili tajfile žnjových žwiedzení, to by bylo jím a druhim ť žohnowanju, a Bohu tomu knjezej ť češczi. A to dalshe dželo a tón nowy wužyw na nadžiu, to by jím bylo nowe wjekze! — Tu w „Pomhaj Boh“ čzemž sa thdzení žnjových džafných žwiedzení žobu žwjeczicž.

W Lubiju jshadžuju žo njedželi 6. septembra lužiske khore posaunistow. Wjedník jakších posaunistow, duchowny Adolf Müller-Drježdanski budže tam žam pšchitonny. Posauinstojo štukuj w žwiedzení ſej Bozej žlužbje žobu a poſteža tež tak shromadne piſkanje. Pschedžyda lužiskeho wokreža, farař Stann-Wosborfski jméje tež žwiedzení ſej předovranje; dirigenta lužiskeho wokreža je wuczeř Karel-Bukczanski. Tuž jich njech tež prawje wjese lubowarjow tuteje žyrkwinſkeje hudžby ť bližſeje a dalsheje wokolinu do Lubija pšchithwata, so běchu wužyscheſi ras lužiskich posaunistow w žylku.

Njedželske bjesadowanki.

Za pěkne mjenše a wjetše džecí křesánskich staršich.
Podawa Arnošt Serbomil.

XXVI. Jezus w zahrodze Getsemanske.

Jeruzalem je město, natwarjene na někotrych hórkach. Dokola wokoło su nahle skały a hluboce doły. Na połónčnem boku je hluboki doł z mjenom „Kidron“. W tym dole běži rěčka ze samsnym mjenom Kidron a na druhé stronje toho doła, hladamy-li z Jeruzalema, widzimy Wolijowu Horu. Puć z Jeruzalema do Betanie wjedze přez Wolijowu Horu. Na boku tuteje hory přestréwachsu so wulke wolijowe haje. Jena tajka wolijowa zahroda słusheše přečeley Knjeza Jezusa a mjenowaše so zahroda Getsemane. Tam Knjez Jezus rady khodžeše, zo by so modlił a přemyslował wo swojim Wótce.

Hdyž běše po poslednjej wječeri wušoł z Jeruzalema, překroči rěčku Kidron a zastupi do zahrody. Judaš njeběše z nim. Tón běše wotešoł k knježim, zo by jeho přeradžil.

Wósom wučobnikow wostaji Knjez Jezus při skhodze a třoch, — mjenujcy Pětra, Jakuba a Jana, — wza sobu a kročeše dale mjez štomami dale horje a tam k nim rjekny: „Zrudna je moja duša hač do smjerće. Čakajće řudy a kedžbuječ!“ Džiwače so, zo je Knjez Jezus byl tak zrudženy? Wón wjedžeše, zo je Judaš wotešoł ke knježim, zo by jeho přeradžil. Wědžeše, zo Pětr jeho zapřeje. Wědžeše, zo zbytni wučobnicy rozčekaju a jeho wopušća a wědžeše, zo jeho za wšitku jeho lubosé wočakuje njedžak Židow a smjerć. Tohodla běše tak jara zrudny.

— We Wrotzlawju wuczi na universicze katolski profesor dr. Wittig jako wuczeř katolskeho bohožłowstwa. Tutož je se žwojimi nastavokanti a knihemi, fotrež woſjetowesche, mjes katolikami njeměr ſbudžil, wožebje se žwojeſ knihu: „Die Erlösten“. W tuzej wuczi dr. Wittig wo prawdoſci cžlowjeka a je pšchi tym nimale pšches jene — ſ Lutherom. Wot lěta 1921 ſem ſaběraſche žo tehodla ta tak mjenowana „Congregatio San Offizio“ w Romje ſ jeho ſpižami a knihemi a je něk pječ ſ nich na index ſtajila, kaž žo to praji. Tutož wuſtar wuczeři vamšchowym ſtole ma mjenujz ſadawki, ſa tém hladacz, ſo žo wot katolikow nicžo njepiſche, ſchtož někaž njeſnejſliwe ſe ſadami a ſakonjeni romſkeje žyrkwe; namakaſi ſ knihu, ſapišchu ju do „čzorneje listy“ na index, do ſapiška ſakasanych a ſaczižnenych knihow, fotrež njezmě žadn katolik čzitacž. Tole je tež dr. Wittig naſhonicz dyrbjał, jako bě žo pšches žwoje džela wo prawdoſci a wuſprawnjenju ť wěrnoſćami dobył, fotrež reformator Luther pſched 400 lětami žyrkwi ſažo dał.

Do Brusleje: Dopižy a roſprawy ſ Bruskeje wuwoſtawaju hižo dležhi čaž. A tola je ſnate, ſo žu byle we wožadach witane. Tuž naležnje proſchu wo dalshe ſobudželo. Tuto njech njewobſteji jeno we wožadnych roſprawach, ale njech je tak wožchérne hacž móžno. Tuto dwojake napominanje placži cunie tak ſa Saſku. Dopižy njech žo tučhwili hiſchče ſežlu do Možocžiz (Moſtitz, Poſt Weizenberg, Sa.)

Wyrzacž, farař.

Ss. w M. ſa 13. po žw. Trojitzu (žnjových džafných žwiedzení). — 14. njedž. po žw. Trojitzu. Schtó? Proſchu wo dopiž.

Wyrzacž, farař.

Samolwity redaktor: farař Měřwa w Bulezach.

W tutej swojej zrudobje pytaše posyljenje w modlitwje. Stupi na bok, padže na wobliczo a modleše so. Prošeše swojego Wótca, zo by tutón kelich wot njeho wzał. Z kelichom měnješe tyšnosé, kotraž jeho wočakowaše. Haj, běše nam podobny we wšem z wuwzaéom hrécha. Wón črješe bolosé a zrudobu a tyšnosé, runje tak kaž my. A hdyž widzeše před sobu čežke čeřpjenje, kotrež jeho wočakowaše, so stróži. Wěsće, kak ſo mnozy ludžo nastróžeu, hdyž wědža, zo maju ſo podwolić operaci w khowrowni. A tola ma ta bolosé k tomu być, zo bychu zaso strowi byli. Tu pak Knjez Jezus měješe wšitko to čeřpjenje přeradžil, nic za swoje lěpše, ale za to, zo by druhim přinjes žiwjenje a wumoženje. Modleše ſo wo móć. Tak činiſti w tyšnosći tež my. A hdyž tak k swojemu Wótcej wołaše, přińdze měr do jeho duše a widzimy tu jeho wužku poslušnosé; „A wšak nic ſtož ja chcu, ale ſtož ty chceš.“ Knjez Jezus běše ſtajnje hotowy, Božu wolu wukonjeć. Tak ma byé ſtajnje twoje přeče a twoje prćowanje, zo by činił Božu wolu.

Knjez Jezus přińdze potom k třem wučobníkam a namaka jich ſpjacych. Běše jemu žel, zo njemóžachu ſo z nim spanja zdžeržeć w tej hodžinje bědženja. A tuž woteńdze a modleše ſo přeco znowa zaso a hdyž přińdze k Pětrej a Janej a Jakubej, nadeńdze jich zaso ſpjacych. A tuž woteńdze třeći raz na stronu a modleše ſo zaso. A potom přińdze k swojim wučobníkam a wozjewi jim, ſo ſo jim přeradnik bliži. Knjez Jezus namaka w modlitwje ſpokojenje. A tak kózdy, kiž ſo k Bohu Knjezej w swojej tyšnosći woła, namaka měr a ſpokojenje duše.